

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 39/22

Møtedato: 16.06.2022

Dato: 09.06.2022

Arkivsaknr: 2022/8613

Handlingsplan for KMD for å redusere bruken av midlertidige stillinger

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

Fakultetsstyresak 07/18: [Tiltaksplan for KMD for å redusere bruken av midlertidige stillinger](#)

Fakultetsstyresak 18/19: [Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2018](#)

Fakultetsstyresak 19/20 c): [Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2019](#)

Fakultetsstyresak 12/21 f): [Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2020](#)

Fakultetsstyresak 03/21: [Revidert bemanningsplan – vitenskapelige stillinger](#)

Bakgrunn

Universitets- og høyskolesektoren har en høy andel av midlertidige ansatte, og dette har vært et tema i etatsstyringsmøtene mellom Kunnskapsdepartementet og institusjonene i flere år. Departementets misnøye og styringssignaler har spesielt knyttet seg til bruk av midlertidighet i «undervisnings- og forskerstillinger» som altså har ligget på nærmere 25 prosent på UiB. I 2017 førte det til følgende resultatkrav til universitetsdirektøren:

«Redusere midlertidigheita for alle stillingstypar ved universitetet. Det skal etablerast konkrete mål for reduksjon for fakulteta og det skal lagast tiltaksplanar for kvart fakultet.»

En viktig del av tiltaksplanene var å fastsette måltall for andelen midlertidige stillinger i forhold til faste stillinger over en tidsperiode. Åremålsstillinger skulle ikke regnes med. Som åremål regnes de stillingene som etter universitets- og høyskoleloven er tidsbegrenset. Tiltaksplanen for Fakultet for kunst, musikk og design ble behandlet i fakultetsstyret 1. februar 2018 (se sak 7/18).

Fakultetsstyret vedtok i 2018 følgende måltall for midlertidige stillinger (alle tall er angitt i årsværk):

Måltall	2018	2019	2020	2021
Faste stillinger	110	112	114	116
Andre midlertidige stillinger	18	16	14	12
Antall stillinger totalt	138	138	138	138
Andel midlertidige stillinger	13 %	11,6 %	10,1 %	8,7 %

Som rapportert i fakultetsstyresak 14/22 a) *Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2021 (vedlagt)*, har utviklingen i bruken av midlertidige stillinger hatt en jevn nedgang i perioden i samsvar med de måltall som ble satt i planen i 2018. Dette faktum har lagt til grunn for at fakultetsledelsen ikke har sett behov for å revidere handlingsplanen underveis i perioden og heller ikke ser behovet for revisjon for den neste treårsperioden. Å redusere andelen midlertidige stillinger handler i første rekke, slik fakultetsledelsen vurderer det, om å få en god flyt på- og starte rekrutteringsprosessene i god tid før utløp av stillinger. I

tillegg er det i kapittel 9 i *Revidert bemanningsplan – vitenskapelige stillinger* (fakultetsstyresak 03/21) etablert prinsipper og anbefalinger for ansettelser som vil bidra til å redusere bruken av midlertidige stillinger de neste årene.

Status og videre tiltak for å redusere bruken av midlertidige stillinger

Krav om redusert midlertidighet er også formidlet i tildelingsbrevene for 2022. Regjeringen forventer at

«[I]nstitusjonene arbeider målrettet med å redusere antall midlertidige stillinger, og at styrene har økt oppmerksomhet på utviklingen i de ulike stillingskategoriene. Målsettingen er at midlertidigheten i UH-sektoren ikke skal være høyere enn i arbeidslivet ellers. Regjeringen vil i den forbindelse vurdere UH-lovens bestemmelser om midlertidighet.»

Status og videre tiltak for midlertidige ansettelser ved UiB ble behandlet i universitetsstyret 10. mars 2022 (sak 24/22, vedlegg 2). I saksfremlegget til universitetsstyret fremgår det at UiB etter ny nasjonal styringsparameter har en midlertidighet per 1. oktober 2021 på 10,58 %. Det er 2,5 prosentpoeng unna måltallet på ca. 8 % som regjeringen har satt for sektoren.

Universitetsstyret fattet følgende vedtak:

1. *Universitetsstyret vedtar av fakultetene skal igangsette arbeidet med nye tiltaksplaner for fortsatt reduksjon i midlertidigheten i løpet av en 3 års periode.*
2. *Universitetsstyret ber om at handlingsplanene fremlegges for universitetsdirektøren innen utgangen av juni 2022.*

I brev av 29. mars 2022 har HR-avdelingen bedt fakultetene om å utarbeide handlingsplaner for redusert midlertidighet for en 3-årsperiode. Svarfristen er satt til 24. juni 2022.

Fakultetene er bedt om å se på sine tall slik de er presentert i universitetsstyrets sak 24/22, samt i mer detalj i [Database for statistikk om høyere utdanning \(DBH\)](#), og ha et spesielt fokus på stillingskategorier hvor man i dag ligger høyere enn målsettingen for midlertidighet i arbeidslivet ellers (ca. 8 %).

KMD erkjenner at andelen midlertidige stillinger (av totalt 90,5 stillinger) som ligger inne i ny nasjonal styringsparameter for 2021 er på 11,16 %, en andel som ytterligere må reduseres med ca. 3 % for å harmonere med midlertidighetsandel i arbeidslivet for øvrig.

Departementets styringssignaler har tidligere først og fremst knyttet seg til bruk av midlertidighet i undervisnings- og forskerstillinger. I den nye nasjonale styringsparameteren inngår også midlertidighet i tekniske og administrative stillinger. Bruk av hjemmelen for å ansette vikarer for faste- og åremålsansatte medarbeidere ved permisjoner eller langtidssykefravær (vikarer for navngitte medarbeidere) falt tidligere utenfor strategien for å redusere bruk av midlertidige stillinger. Vikarer inngår nå i ny nasjonal styringsparameter og vil sannsynligvis kunne føre til at andelen midlertidige stillinger vil øke.

Når KMD nå fastsetter et måltall for bruken av midlertidige stillinger, innebærer dette en ambisjon om at ikke andelen midlertidige stillinger ved KMD skal være høyere enn for arbeidslivet ellers (ca. 8 %). Vår strategi vil være at KMD bruker midlertidige stillinger i henhold til gjeldende lover og i tråd med nasjonale og lokale politiske retningslinjer og i tråd med de prinsipper og anbefalinger som er forankret på fakultetet.

Forslag til vedtak:

«Handlingsplan for bruk av midlertidige stillinger ved Fakultet for kunst, musikk og design 2022-2025.»

1.

Fakultet for kunst, musikk og design bruker midlertidige stillinger i henhold til gjeldende lover og i tråd med nasjonale og lokale politiske retningslinjer.

2.

Fakultetsstyret vedtar følgende måltall i årsverk for midlertidige stillinger (i henhold til ny nasjonal styringsparameter):

Måltall	2022	2023	2024	2025
Faste stillinger, ikke inkludert åremål	80,4	81,5	82,4	83,3
Midlertidige stillinger (alle)	9,1	8,1	7,2	7,2
Antall stillinger totalt	90,5	90,5	90,5	90,5
Prosentandel midlertidige (alle)	10 %	9 %	8 %	8 %

3.

Fakultetsstyret får presentert status for bruk av midlertidige stillinger senest i februar hvert år, og har da mulighet for å foreta en revisjon av måltallene.

Frode Thorsen
dekan

Vedlegg: Fakultetsstyresak 14/22 a): Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2021

09.06.2022 Vidar Lidtun

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: S 14/22 a)

Møtedato: 10.02.2022

Dato: 03.02.2022

Arkivsaksnr: 2022/1858

Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2021

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

Fakultetsstyresak 07/18: [Tiltaksplan for KMD for å redusere bruken av midlertidige stillinger](#)

Fakultetsstyresak 12/21 f) [Rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD i 2020](#)

Fakultetsstyresak 03/21 [Revidert bemanningsplan – vitenskapelige stillinger](#)

Bakgrunn for saken

Det er en vedtatt målsetting å redusere bruken av midlertidighet i alle typer stillinger ved Universitetet i Bergen. Fakultetsstyret vedtok i februarmøtet 2018 tiltaksplan for KMD for å redusere bruken av midlertidige stillinger, gjeldende frem til og med 2021. I arbeidet med å redusere midlertidighet ved KMD har en lagt til grunn at åremålsstillinger ikke er midlertidige stillinger. Dette er i tråd med UiB policy hvor hovedregelen er at ledige stillinger ved UiB skal lyses ut som faste stillinger. I stillinger ved KMD, hvor kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet, er det praksis for at det i hvert enkelt tilfelle gjøres en faglig vurdering av om stillingen skal lyses ut som en fast stilling eller som åremålsstilling.

Fokus på bruken av midlertidige stillinger i universitets- og høyskolesektoren har i den perioden KMD har hatt tiltaksplan for dette området økt. Ikke minst har nåværende regjering stilt krav til at andelen midlertidige stillinger i sektoren må ned på nivå med arbeidslivet ellers.

Tidligere år har fakultetsstyret fått statusrapport om bruk av midlertidige stillinger ved KMD basert på grunnlag hentet fra interne UiB system. For rapportering inneværende år, er det administrasjonens vurdering at KMD er tjent med å anvende offisielle tall fra *Database for statistikk om høyere utdanning* (DBH) som grunnlag. Økt oppmerksomhet fra politisk ledelse og det faktum at universitetsstyret skal behandle sak om midlertidighet ved UiB i sitt møte 10. mars basert på dette grunnlaget, er begrunnelsen for dette. I tillegg er det gjort omlegginger i DBH på måten midlertidige stillinger skal rapporteres- og beregnes på som trekker i samme retning. Grunnlag fra egne system har den fordel at en kan se utvikling gjennom året, i motsetning til tall fra DBH som gir et bilde fra 01.10. hvert år når det gjelder data om ansatte. Imidlertid representerer DBH grunnlaget de offisielle tall fra sektoren som institusjonene i UH sektoren selv rapporterer på samlet sett, som igjen ligger til grunn for tildeling og styring fra Kunnskapsdepartementet.

Vurdering

KMD har gjennom 2021 aktivt fulgt opp arbeidet med å redusere ansettelse i midlertidige stillinger i henhold til tiltaksplanen. I tillegg har situasjonen med Covid 19 bidratt til noe redusert aktivitet som har medført at behovet for midlertidig ansatte er gått noe ned også i 2021. Informasjon om viktigheten av å redusere midlertidige ansettelse, både for arbeidsgiver og arbeidstaker, har vært tema i alle lederfora gjennom året. Månedlig kontroll av lovhjemler for midlertidige ansettelsesforhold har vært gjennomført gjennom året. KMD

har dessuten økt bruken av bistillinger, opprettholdt oppmerksomhet på hovedregelen om å ansette i faste stillinger og at åremålsansettelser må begrunnes særskilt. Anbefalinger for ansettelser i tråd med hovedprinsippet om å redusere midlertidighet er innarbeidet i fakultetets reviderte bemanningsplan (Fakultetsstyresak 03/21).

Tabellen under viser andel midlertidig ansatte i prosent av antall årsverk ved institutt og fakultetsadministrasjon for de respektive enheter og totalt. Fremstillingen er utarbeidet i henhold til nye kriterier for beregning av midlertidighet hvor bl.a. åremålsstillinger og bistillinger i åremål ikke inngår (heller ikke stipendiater og postdoktorer). Nærmere informasjon om datagrunnlag, kategorisering og beregning finner en på [DBH sine nettsider](#).

Tabell 1 Andel midlertidige stillinger (% av antall årsverk) ved KMD

Avdelingsnavn	2017		2018		2019		2020		2021	
	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)
Fakultet for kunst, musikk og design	0,2	100							1	100
Griegakademiet - Institutt for musikk	36,37	21,48	36,24	11,55	36,91	8,94	38,16	2,36	37,85	3,3
Institutt for design	6,87	24,76	12,44	58,45	9,1	17,58	8,25	18,79	9,6	6,25
KMD fakultetsadministrasjon	28,07	21,61	28,6	10,49	28,6	11,19	31,6	6,96	33,8	11,83
Kunstakad. - Institutt for samtidskunst	8,95	22,91	7,5	20	8,9	38,2	12,2	50,82	8,25	39,39
Program for kunstnerisk utviklingsarbeid	2,5	60								
Sum	82,95	23,3	84,78	18,82	83,51	13,77	90,21	12,03	90,5	11,16

I denne rapporteringssammenhengen er det endringer fra 2020 til 2021 som er hovedfokus. Det er dessuten vektlagt at det kan være hensiktsmessig at et «nytt» fakultetsstyre får rapport om bruken av midlertidige stillinger som viser utvikling over tid.

I tiltaksplanen som ble opprettet i 2018 ble det etablert måltall for de etterfølgende år basert på et annet datagrunnlag enn det som kommer frem i forhold til den nye måten å rapportere/beregne midlertidighet på (tabell 1). Når det gjelder tallgrunnlag gjelder det samme for rapporteringen til fakultetsstyret for perioden 2018 tom 2020, som for øvrig i perioden har innfridd de mål som ble satt. I tiltaksplanen fremgår det at:

«Målet er at fakultetet samlet sett skal redusere andelen midlertidige stillinger uten åremålshjemmel fra 13 % (2018) til under 9 % i perioden 2018 – 2021, uten at totalt antall stillinger reduseres. I framskrivningen av måltall er det ikke lagt inn forventninger om vekst i antall stillinger totalt bla som en konsekvens av økt BOA-aktivitet, nye studieplasser e.a.»

I tiltaksplanen var logikken som ble lagt til grunn ikke mer komplisert bygget opp enn at antall årsverk totalt for perioden var forventet å ligge på 138 og at antall midlertidige årsverk uten åremålshjemmel skulle reduseres fra 18 til 12 (minus 6 årsverk). Om en overfører denne logikken til den nye måten å rapportere og beregne midlertidighet på forholdsmessig, ser en at utgangspunktet i 2018 ville blitt 15,95 årsverk og for 2021, 10,09 årsverk. Dette representerer en reduksjon på 5,86 midlertidige årsverk i perioden 2018 tom 2021, som etter administrasjonens vurdering i stor grad samsvarer med de måltall som ble satt i planen fra 2018 totalt. Fra 2020 til 2021 er midlertidigheten ved KMD redusert med i underkant av ett årsverk totalt.

Imidlertid er der et par forhold basert på den nye beregningen av midlertidighet i tabell 1 som kan være verd å kommentere i perioden, ettersom dette er sammenlignbare tall og tidsperioden for tiltaksplanen er utløpt.

På den positive siden i denne konteksten, ser en at andelen midlertidig ansatte ved Griegakademiet – Institutt for musikk er redusert fra 11,55 % i 2018, til 3,3 % i 2021. Ved Institutt for design ser en at andelen midlertidig ansatte er redusert fra 58,45 % i 2018, til 6,25 % i 2021, men andelen midlertidige varierer en del fra år til år.

I fakultetsadministrasjonen ser en at tendensen er mer stabil, med en andel midlertidig ansatte på 10,49 % i 2018 som stiger til 11,83 % i 2021. Hovedtendensen er imidlertid relativt stabil om en ser perioden sett under ett.

Ved Kunstakademiet – Institutt for samtidskunst er der imidlertid en noe mer negativ utvikling. Andelen midlertidig ansatte var i 2018 20 %, en andel som i 2021 var steget til 39,39 %. En ser i tillegg at midlertidighetsandelen ansatte ved dette instituttet ligger forholdsvis høyt for de enkelte år i perioden. Gitt den positive utviklingen for øvrig ved fakultetet, er det administrasjonens vurdering at det må settes inn spesifikke tiltak ved dette instituttet i forhold til å redusere midlertidighet. Dette er et arbeid som er påbegynt.

Andelen midlertidige årsverk ved KMD vil nok kunne svinge noe over tid. Imidlertid er tendensen entydig i forhold til at andelen midlertidige årsverk totalt i perioden 2018 til 2021 er redusert. Reduksjonen gjelder også om en ser utviklingen totalt fra 2020 til 2021.

Det er administrasjonens vurdering at det kan være hensiktsmessig å avvente universitetsstyrets behandling av sak knyttet til midlertidighet ved UiB i mars i forhold til eventuelle føringer, før en konkretiserer og planfester det videre arbeidet innenfor dette området ved KMD.

Forslag til vedtak

1.

Fakultetsstyret tar rapportering om bruken av midlertidige stillinger ved KMD for 2021 til orientering.

Frode Thorsen
dekan

Vedlegg:

03.02.2022 Vidar Lidtun